

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра славістичної філології, педагогіки та методики викладання**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	16 Хімічна та біоінженерія
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	162 Біотехнології та біоінженерія
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Біолого-технологічний

Робоча програма з навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для здобувачів вищої освіти біолого-технологічного факультету за спеціальністю 162 «Біотехнології та біоінженерія» перший (бакалаврський) рівень вищої освіти.

Укладач: канд. пед. н., доцент С.Г. Погоріла. Біла Церква: БНАУ, 2024. – 18 с.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри славістичної філології, педагогіки та методики викладання
(Протокол № 1 від 08 серпня 2024 р.)

Завідувач кафедри славістичної філології,
педагогіки та методики викладання ,
канд. пед. н., доцент

С.Г. Погоріла

Схвалено науково-методичною комісією біолого-технологічного факультету
Протокол № 1 від 08.08.2024 р.

Голова науково-методичної комісії, професор

С.В. Мерзлов

Гарант ОПП, д-р с.-г. наук, професор

С.В. Мерзлов

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	6
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	14
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	14
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	15
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	15
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	17
12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	17

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Українська мова (за професійним спрямуванням)» є обов'язковою навчальною дисципліною підготовки бакалаврів, і призначена для здобувачів вищої освіти біолого-технологічного факультету за спеціальністю 162 «Біотехнології та біоінженерія».

Предметом вивчення дисципліни є: усна і писемна форми професійного спілкування у межах ділового, наукового і публіцистичного стилів.

Об'єктом вивчення є культурний і соціально-політичний процес розвитку сучасного суспільства, що відображається у мові і виявляється у практичній площині професійного спілкування. Його складовими частинами є специфіка функціонування української мови, сучасна політика у сфері державної мови, національно-мовленнєвий етикет та культура мовлення.

Згідно з навчальним планом на 2024–2025 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» виділено всього 90 академічних годин (3 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 28 годин (практичні заняття – 28 год.). На самостійну роботу студентів відведено 62 години.

Поточний контроль засвоєного матеріалу здійснюється шляхом виконання вправ, опитування, проведення тестів, самостійних робіт, виконання індивідуальних завдань. Рубіжне оцінювання містить проведення модульних контрольних робіт. Підсумковий контроль – у формі іспиту.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Галузь знань 16 Хімічна та біоінженерія	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 2	162 Біотехнології та біоінженерія	1-й	
		<i>Семестр</i>	
		1-й	
Загальна кількість академічних годин – 90		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	<i>Практичні</i>	
		28 год.	
		<i>Самостійна робота</i>	
		62 год	

самостійної роботи студента – 4,5		Підсумковий контроль: іспит
-----------------------------------	--	-----------------------------

Метою вивчення дисципліни є підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти біолого-технологічного факультету, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування на належному нормативному рівні.

Завдання навчальної дисципліни:

- 1) формування комунікативної компетентності студентів;
- 2) набуття комунікативного досвіду;
- 3) вироблення навичок оптимальної мовної поведінки в професійній сфері: вплив на співрозмовника, вибір комунікативно виправданих мовленнєвих засобів тощо.
- 4) ознайомлення студентів з основами культури фахової мови, виявлення специфіки функціонування усної і писемної форм сучасної літературної української мови в біотехнологічній сфері;
- 5) володіння біотехнологічною лексикою і термінологією;
- 6) вироблення навичок оформлення сучасних найбільш уживаних ділових документів.

Навчальна дисципліна «Українська мова (за професійним спрямуванням)» покликана сформувати у студентської молоді прагнення до піднесення престижу державної мови України в системі вищої освіти, україномовної підготовки майбутніх фахівців з галузі хімічної та біоінженерії, забезпечити набуття глибоких знань з української мови професійного спрямування та опанування у процесі її вивчення високої культури професійного спілкування державною мовою.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Обов'язкова навчальна дисципліна «Українська мова (за професійним спрямуванням)» базується на знаннях загальноосвітніх дисциплін середньої школи, зокрема, шкільного курсу «Українська мова», «Українська література» та «Історія України», і взаємопов'язана із дисципліною «Історія і культура України» що містить цінний матеріал для розуміння загальних напрямків у розвитку мови, коментує процес її виникнення і формування.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми « Біотехнологія » здобувачі повинні набути здатності отримувати такі компетентності:

ЗК01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК02. Здатність до письмової та усної комунікації українською мовою (професійного спрямування);

ЗК04. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

ЗК05. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК08. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК09. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

<p>Програмний результат навчання за спеціальністю 162 «Біотехнології та біоінженерія» відповідно до освітньо-професійної програми</p>	<p>Результати навчання з дисципліни</p>
<p>РН04. Вміти застосовувати положення нормативних документів, що регламентують порядок проведення сертифікації продукції, атестації виробництва, вимоги до організації систем управління якістю на підприємствах, правила оформлення технічної документації та ведення технологічного процесу, базуючись на знаннях, одержаних під час практичної</p>	<p>РН04.1. Володіти основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української літературної мови, що забезпечить усне та письмове професійне спілкування на належному нормативному рівні.</p> <p>РН04.2. Дотримуватися правильності, змістовності, логічності, чіткості, точності й доречності у висловленні думки та під час оформлення нормативної ділової документації.</p>

<p>підготовки;</p> <p>PH05. Вміти аналізувати нормативні документи (державні та галузеві стандарти, технічні умови, настанови тощо), складати окремі розділи технологічної та аналітичної документації на біотехнологічні продукти різного призначення; аналізувати технологічні ситуації, обирати раціональні технологічні рішення;</p> <p>PH22. Вміти враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень. Вміти використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;</p> <p>PH23. Вміти використовувати у виробничій і соціальній діяльності фундаментальні поняття і категорії державотворення для обґрунтування власних світоглядних позицій та політичних переконань з урахуванням процесів соціально-політичної історії України, правових засад та етичних норм</p>	<p>PH05.1. Вміти добирати мовленнєві засоби в контексті створюваного чи аналізованого висловлювання відповідно до професійної сфери діяльності;</p> <p>PH05.2. Використовувати різні мовленнєві засоби відповідно до комунікативних намірів;</p> <p>PH 22.1. Вміти враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти відповідно до професійної сфери діяльності;</p> <p>PH23.1 Мати досконалі знання державної мови та уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду у біотехнологічній сфері</p> <p>PH23.2. Влучно висловлювати думки та мати навички міжособистісної взаємодії для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності;</p>
--	--

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Мова-суспільне явище

Тема 1.1. Державна мова – мова професійного спілкування

Тема 1.2. Нормативність – головна ознака культури фахового спілкування майбутніх фахівців з біотехнології.

Тема 1.3. Функціональні стилі української літературної мови у професійному спілкуванні

Тема 1.4. Наукова комунікація як складова фахової діяльності. Види оформлювання результатів наукової діяльності.

Тема 1.5. Лексикологія та фразеологія у професійному спілкуванні. Терміни та професіоналізми.

Тема 1.6. Особливості фахового спілкування і комунікації. Культура усного фахового спілкування.

Тема 1.7. Форми колективного обговорення професійних проблем.

Тема 1.8. Мистецтво публічного виступу

Змістовий модуль 2. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації

Тема 2.1. Документ – основний вид ділового мовлення. Вимоги до тексту офіційно-ділового стилю. Національний стандарт України з діловодства.

Тема 2.2. Документи з кадрово-контрактних питань.

Тема 2.3. Документи з кадрово-контрактних питань

Тема 2.4. Довідково-інформаційні документи

Тема 2.5. Службові листи. Етикет ділового листування

Тема 2.6. Обліково-фінансові документи.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	лб	інд	СРС		л	п	інд	СРС	
<i>Змістовий модуль 1. Мова-суспільне явище</i>												
Тема 1.1.	6		2			4	8	1	1			5
Тема 1.2.	6		2			4	6					6
Тема 1.3.	6		2			4	8	1	1			5
Тема 1.4.	6		2			4	6		1			6
Тема 1.5.	6		2			4	6		1			6
Тема 1.6.	6		2			4	4					6
Тема 1.7.	6		2			4	4					6
Тема 1.8	6		2			4						7
Разом за модулем 1	48		16			32	46	2	4			47
<i>Змістовий модуль 2. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації</i>												
Тема 2.1.	7		2			5	8	1	1			4

Тема2.2.	7		2		5	8			4
Тема 2.3.	7		2		5	7		1	5
Тема2.4.	7		2		5	7		1	5
Тема 2.5.	7		2		5	5			7
Тема2.6.	7		2		5	9	1	1	6
									7
Разом за модулем 2	42		12		30	44	2	4	31
Усього годин	90		28		62	90	4	8	78

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Практичні заняття

Практичні заняття з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» передбачають проведення семінарів у навчальних аудиторіях. Для підготовки до семінарів студенти попередньо знайомляться з переліком питань, що будуть розглядатися на семінарі; основними поняттями та матеріалами за відповідною темою, отримують групові або індивідуальні завдання для підготовки до заняття, опрацьовують літературу та проводять пошуки в Інтернет-джерелах. Список інформаційних ресурсів, посилання на ресурси в Інтернет, адреси веб-сайтів, необхідних для виконання завдання за темою, надаються в електронному (на платформі Moodle) або паперовому вигляді.

№ п/з	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Мова-суспільне явище	
1	Вступ. Академічна дорочесність https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/quality/polog_akad_dobr_bnau.pdf Тема 1.1. Державна мова – мова професійного спілкування. Вступ. Академічна доброчесність. Мова і професія. Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Концепція державної мовної політики. Функції мови в житті суспільства та професійній діяльності.	2
2	Тема 1.2. Нормативність – головна ознака культури фахового спілкування майбутніх фахівців із спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». Мовні норми. Панельна дискусія «Проблеми функціонування нормативної літературної мови і суржика у професійному середовищі».	2
3	Тема 1.3. Функціональні стилі української літературної мови у професійному спілкуванні. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів. Сфера вживання, призначення, жанри реалізації, власне мовні особливості кожного із стилів; добір лексичних, граматичних, структурних компонентів	2

	офіційно-ділового, наукового та розмовного стилів.	
4	Тема 1.4. Тема 1.7. Наукова комунікація як складова фахової діяльності майбутніх фахівців. Оформлювання результатів наукової діяльності (план, тези, конспект, анотація). Написання тез до статті з професійної тематики. Написання анотації до статті з професійної тематики. Особливості перекладу та редагування наукових текстів українською мовою.	2
5	Тема 1.5. Лексикологія та фразеологія у професійному спілкуванні. Терміни та професіоналізми. Способи творення термінів. Історія розвитку екологічної термінології. Проблеми сучасного термінознавства. Запозичення. Робота зі словником іншомовних слів. Лексикографія. Роль словників у професійному мовленні. Українська термінологія у професійному спілкуванні.	2
6	Тема 1.6. Особливості фахового спілкування і комунікації. Культура усного фахового спілкування. Професійна комунікація майбутніх фахівців зі спеціальності «Біотехнології та біоінженерія». Спілкування як інструмент професійної діяльності. Види і форми спілкування. Поняття ділового спілкування. Невербальні засоби спілкування.	2
7	Тема 1.7. Форми колективного обговорення професійних проблем. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Функції та види бесід. Співбесіда з роботодавцем. Поняття «мовний», «мовленнєвий» і «спілкувальний» етикет. Етичні питання телефонної розмови.	2
8	Тема 1.8. Мистецтво публічного виступу Історія ораторського мистецтва. Опрацювання практичних ефективних рекомендацій щодо публічних виступів. Вимоги до оратора. Підготовка та проголошення промови.	2
	Змістовий модуль 2. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації	
9	Тема 2.1. Документ – основний вид ділового мовлення. Поняття про документ. Класифікація документів. Вимоги до тексту документа. Національний стандарт України. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Бланк документа. Оформлення сторінки.	2
10	Тема 2.2. Документи з кадрово-контрактних питань. Заява. Види заяв. Оформлення зразків заяви. Автобіографія. Написання автобіографії.	2
11	Тема 2.3. Документи з кадрово-контрактних питань. Резюме. Рекомендаційний лист. Характеристика, особливості написання. Особовий листок з обліку кадрів. Наказ щодо особового складу. Редагування текстів документів.	2
12	Тема 2.4. Довідково-інформаційні документи. Оформлення зразків	2

	довідки, доповідної та пояснювальної записок. Оформлення зразків протоколу, витягу з протоколу.	
13	Тема 2.5. Службові листи. Етикет ділового листування. Класифікація та види службових листів. Реквізити та оформлення ділового листа. Редагування листів. Виконання вправ на редагування.	2
14	Тема 2.6. Обліково-фінансові документи. Доручення. Розписка. Вимоги до написання. Складання та редагування документів.	2
	Всього	28

6.2. Самостійна робота

Самостійна робота спрямована на глибше вивчення студентами програмового матеріалу за окремими змістовими модулями і темами дисципліни, які не вміщені в повному обсязі до змісту практичних занять. Основними видами роботи є редагування текстів та документів, аналіз наукових статей, робота зі словниками, написання есе та творчих робіт. Самостійна робота також передбачає години для збору матеріалів і підготовки виступів та презентацій до семінарів.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
	Робота з Кейсом «Мовна ситуація в Україні. Законодавство про державну мову».	1
	Написання есе за кроссенсом «Державна мовна політика в Україні»	1
	Підготовка до дискусії «Пріоритетні напрямки державної мовної політики»	1
	Фахова мова спеціаліста. Комунікативна професійно-орієнтована компетенція.	1
	Мова інтернет-спілкування: стиль, норма, освіта.	1
	Зміни в українському правописі 2019 року. Виконання вправ. Робота з орфографічним словником.	1
	Підготовка до дискусії (добір фактів, аргументів, доказів) на тему «Зміни в українському правописі 2019 року: за і проти».	1
	Написання SEO-тексту за поданими ключовими словами і вимогами.	1
	Орфографічні та пунктуаційні мовні норми. Виконання вправ на редагування текстів професійної тематики.	1
	Лексичні, граматичні, акцентуаційні, стилістичні мовні норми. Виконання вправ на редагування словосполучень та речень.	1
	Способи творення термінів. Історія розвитку професійної	1

термінології. Проблеми сучасного термінознавства.	
Запозичення. Робота зі словником іншомовних слів. Нормативність слововживання.	1
Лексикографія. Роль словників у професійному мовленні еколога. Укладання навчального словничка фахової лексики (користуючись відомими термінологічними фаховими словниками).	1
Виконання вправ на переклад та редагування текстів професійної тематики.	1
Виконання тестових завдань для самоконтролю.	1
Перегляд відео. Культура слова: мовностилістичні поради від Олександра Пономарева.	1
Мовний етикет. Стандартні етикетні ситуації.	1
Написання свого варіанту визначення професійного кодексу фахівця з біотехнології. Або: формулювання правил мовленнєвого етикету на основі українських народних прислів'їв.	2
Підготовка презентацій на тему: «Особливості ділового, професійного спілкування у різних країнах» (Україна, Австралія, США, Франція, Англія, Італія, Ізраїль, Близький та Середній Схід, Канада, Японія, Китай).	2
Мистецтво публічних виступів.	1
Опрацювання практичних ефективних рекомендацій від Дейла Карнегі та Наполеона Хілла – відомих фахівців із психології спілкування.	1
Аналіз промови за схемою. (Промова Івана Малковича з нагоди вручення Шевченківської премії. Промова Дональда Туска українською мовою).	1
Мистецтво перемовин. Значення ділових перемовин у майбутній професійній діяльності. (есе)	1
Виконання тестових завдань для самоконтролю з теми	1
Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлення покликань. Ознайомлення з прикладами бібліографічного опису відповідно до ДСТУ 8302:2015: Робота з автоматичним оформленням джерел [13].	1
Складання тезового плану до запропонованого тексту фахового спрямування.	1
Написання відгуку на статтю професійної тематики.	1
Написання анотації до статті з професійної тематики.	1
Разом	30
Змістовий модуль 2	
Велика і мала літера у назвах документів, законодавчих	2

актів, атрибутів держави.	
Вимоги до тексту документа та оформлення реквізитів.	2
Переклад та редагування текстів фахового спрямування.	1
Вживання дієслів у діловому мовленні. Виконання навчальних вправ.	1
Особливості відмінювання власних назв. Вправи на редагування.	1
Вживання іменників у діловому мовленні. Виконання навчальних вправ.	1
Синтаксичні та лексичні особливості текстів ділових паперів. Вправи на редагування текстів документів.	2
Укладання текстів документів (Заява. Автобіографія. Резюме. Особовий листок з обліку кадрів. Наказ).	2
Трудова книжка. Трудовий договір. Контракт. Трудова угода.	2
Тестові завдання для самоконтролю	1
Добирання українських відповідників до запозичених термінів фаху і навпаки. Виконання вправ.	1
Вживання прикметників у діловому мовленні. Виконання навчальних вправ.	1
Укладання текстів документів (Звіт. Довідка. Протокол. Витяг з протоколу)	2
Прес-реліз	1
Укладання текстів документів (Доручення. Розписка. Акт. Список).	2
Вправи на редагування текстів інформаційних документів	2
Вживання числівників у діловому мовленні.	1
Правопис складних слів. Виконання навчальних вправ.	1
Етикет ділового спілкування. Етикет e-mail	1
Класифікація ділових листів.	
Опрацювання типових мовних зворотів для написання ділових листів .	1
Написання ділового листа на професійну тематику.	1
Блок проблемних завдань (вправи на нормативність)	1
Підготовка до модульної контрольної роботи. Виконання тестів для самоконтролю.	2
Разом	32
Всього годин	62

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань

6.3. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

Підготовка індивідуального завдання є одним із важливих форм вивчення дисципліни Українська мова (за професійним спрямуванням)», виконання якого зорієнтоване на посилення дослідницької складової в процесі навчання за програмою і на вироблення у студентів дослідницьких компетенцій і відповідних практичних навичок.

Рекомендована тематика індивідуальних та групових завдань:

- Створення постера чи буклета «Розмовляй українською правильно».
- Написання есе за кроссенсом «Державна мовна політика в Україні»
- Дискусія на тему «Зміни в українському правописі 2019 року: за і проти». (2 групи по 8-10 студентів)
- Написання відгуку на статтю професійної тематики.
- Написання анотації до наукової статті на екологічну та біотехнологічну тематику.
- Укладання текстів документів.
- Переклад та редагування текстів фахового спрямування.
- Аналітичний огляд наукових публікацій фахового спрямування (виклад думки в науковому стилі).
- Укладання навчального словничка фахової лексики (користуючись відомими термінологічними словниками).
- Розігрування комунікативних ситуацій-співбесід (робота в парах)
- Створення комунікативної професіограми фахівця з біотехнології та біоінженерії.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час занять застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

Під час практичних занять використовуються різні види робіт: виступи з презентаціями, творчі роботи (написання есе, анотації, відгуку, аналітичного огляду..), тести, робота в групах (підготовка і презентування колективних робіт), робота з підручником та словником, перегляд відео, прослуховування промов з наступним їх аналізом та обговоренням; дистанційне навчання у системі Moodle та Zoom; для активного навчання використовуються проблемно-орієнтоване навчання (Problem-Based Learning), вирішення комунікативних завдань, кейсове навчання, панельні дискусії, створення постерів, написання есе.

Використовуються також методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія; створення комунікативних ситуацій; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні); методи контролю і самоконтролю у навчанні, а також інтерактивні методи.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Українська мова (за професійним спрямуванням)» містить тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні, контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до виконання отриманих завдань.

Модульний та підсумковий (іспит) контроль проводяться у формі комп'ютерного тестування. Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи після кожного контрольного заходу.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів поточного й підсумкового контролю знань. Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані практичні роботи, групові завдання, редагування та створення документів, підготовлені доповіді, презентації, участь у дискусіях, уміння самостійно опрацьовувати відповідний матеріал та здійснювати пошукову роботу, здатність публічно чи письмово презентувати певний матеріал.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою: «5 – відмінно», «4 – добре», «3 – задовільно», «2 – незадовільно» (табл. 6).

Бали	Критерії оцінювання
------	---------------------

«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою (табл. 7). Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times m}{max ПК},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	

82–89	B	Добре	Зараховано
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «іспит»

Назва категорії	Практичні заняття		Самостійна робота		Модульний контроль		ІНДЗ	Іспит	Загальний бал
За змістовими модулями	15	15	5	5	10	10	10	30	100
За весь курс	30		10		20		10	30	100

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point;
2. Дидактичний матеріал (зразки документів, текстів, завдань).
3. Періодика за фахом.

Технічні засоби:

мультимедійний проектор Sony, комп'ютери Intel 500 Gb, монітори TFT 19" Philips.

Програмне забезпечення: MS Windows, MS Office (Access, Word, Excel, Power Point, MS Project), Firefox.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Гриценко Т.Б. Українська мова за професійним спрямуванням: Навч.посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2019. 624 с.
2. Корж А.В. Українська мова професійного спрямування: навчальний посібник. – К.: Видавництво КНТ. – 2017. 296с.
3. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. 5-те вид., виправ. і доповнен. К.: Алерта, 2019. 640 с.
4. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: підручник. – [5-е вид.,

допов. і переробл. відповідно до Нац. стандарту України «Держ. уніфік. система документації» ДСТУ 4163-2003]. – К. : Арій, 2010. – 573 с.

5. Український правопис (новий). – К. : Видавничий дім «Кондор», 2019. – 284 с.

Допоміжна література

1. Методичні вказівки для виконання аудиторної та самостійної роботи з модуля «Наукова комунікація у професійному спілкуванні» дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» / С.Г. Погоріла, І.М. Тимчук, Н. Ю. Римар– Біла Церква, 2022. – 99 с.

2. Тимчук І.М. , Погоріла С.Г., Дем'яненко О. О. Методичні вказівки для виконання аудиторної та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня економічних спеціальностей / І.М. Тимчук , С.Г. Погоріла, О.О. Дем'яненко - Біла Церква, 2021. – 134 с.

3. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 207 «Водні біоресурси та аквакультура» та спеціальності 101 «Екологія» / уклад. С.Г. Погоріла, І.М. Тимчук. Біла Церква, 2022 р. 97 с.

4. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування: Навч. посібн. 4-те вид. – К.: Каравела, 2012. – 352 с.

5. Мозговий В.І. Українська мова у професійному спілкуванні. Модульний курс. Навчальний посібник – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 592с.

6. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник для студентів вищої освіти - уклад. О.В. Бабакова, З.О. Митяй, О.Г. Хомчак – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018. – 151с.

7. Черемська О.С. Українська мова (за професійним спрямуванням): підручник: О. С. Черемська, В. Г. Сухенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 436 с.

8. Шевчук С.В. Службове листування : Довідник. – К.: Літера ЛТД, 2007. – 108 с.

9. Погоріла С.Г., Тимчук І.М. Проблеми навчання та елементи мовної підготовки іноземних студентів у процесі вивчення української мови як іноземної / Молодий вчений. – 2019. Спецвипуск. № 6.1 (70.1) червень 2019 – С. 41 – 44.

Інформаційні ресурси

1. Уроки державної мови. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mova.kreschatic.kiev.ua>

2. Нова Мова. Проект розвитку української мови. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.novamova.com.ua>

3. Уваги до сучасної української літературної мови від Олени Курило. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kurylo.wikidot.com/>

4. Словник термінів міжкультурної комунікації Ф.С. Бацевича. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://terminy-mizhkultkomunikacii.wikidot.com/peredmova>
5. Як ми говоримо. Поради від Бориса Антоненка-Давидовича. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yak-myhovorymo.wikidot.com/>
6. Неправильно-правильно. Довідник з українського слововживання М. Волощак. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nepravylnopravylno.wikidot.com/>
7. Культура мови на щодень. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kultura-movy.wikidot.com/about>
8. Культура слова: мовностилістичні поради від Олександра Пономарева. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ponomariv-kulturaslova.wikidot.com/>
9. Український лінгвістичний портал. Словники України on-line: словозміна, синонімія, фразеологія. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
10. Словник української мови. Академічний тлумачний словник. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sum.in.ua/>